

De Heraut

voor de

Gereformeerde Kerken in Nederland.

Het nadrukken van den inhoud van dit blad is verboden overeenkomstig de Wet op het Auteursrecht.

Zondag 7 Maart 1915. N^o. 1937.

Dit blad wordt geregeld des Vrijdags aan de geabonneerden verzonden.
Bijdragen van medewerkers, ingezonden stukken en alles wat verder den inhoud van dit blad betreft, te adresseren aan de REDACTIE, Abonnementen en Advertenties aan de ADMINISTRATIE, Bureau: Warmoesstraat 98, te Amsterdam.
Inzendingen, die later dan Dinsdagmiddag te 12 uur worden ontvangen, kunnen voor het nummer van die week niet meer in aanmerking komen.

Abonnementsprijs: franco aan huis, per drie maanden f 1.20, voor België per jaar f 5.30 bij vooruitbetaling, voor het verdere Buitenland en Ned.-Indië per jaar f 8 bij vooruitbetaling. Afzonderlijke nummers f —.10. Abonnementen worden aangenomen door het Bureau te Amsterdam, Boekhandelaren, Postdirecteuren enz.
Advertentieprijs: van 1 tot 5 regels f 1.20, voor elke regel meer f —.20.
Aanvragen en vermelding van liefdegaven f —.12 per regel.

Van de Voleinding

CLXII.

VIJFDE REEKS.

XXIV.

Maar zij hadden allenlijk gehoord dat men zelde: Degene, die ons eertijds vervolgde, verkondigt nu het geloof, hetwelk hij eertijds verwoestte.
Galaten 1: 23.

Paulus was er zich bewust van, dat hij reeds in zijn ontvangenis en geboorte uit Gods bestel en door Gods almogende werking, juist zulk een natuur en aard, zulk een geest en zulk een lichamelijke gestalte had ontvangen, als eisch waren voor zijn geheel eenige roeping. Gelijktich de psalmist van ouds zong: »Gij zijt het immers die mij uit den buik hebt uitgegogen« (XXII: 10), zoo betuigde ook Paulus, dat God hem voor zijn levenstaak »van zijner moeders lijf af had afgesonderd« (Gal. 1: 15). Hiermede was niet gezegd, dat Paulus uitwendige verschijning zoo indrukwekkend was. Toen de apostel te Lystra door het stadsvolk werd toegeluid, en ze hem en zijn medgezels als goden verheerlijken wilde, hield het volk niet hem, maar Barnabas voor Jupiter, en zag in hem slechts Barnabas dienaar of Mercurius. Zelf voelde Paulus dan ook, dat hij zijn rijken geest droeg »in een aarden vaat« (2 Cor. IV: 7). Dit niet sterke lichaam was bovendien door zijn rusteloos leven, door de ontberingen waaraan hij blootgesteld was, en door de mishandelingen die hij onderging, niet weinig verzwakt. Hij schreef met het oog hierop in Gal. VI: 17: »Voorts, niemand doe mij moeite aan, want ik draag de litteken van den Heere Jezus in mijn lichaam«. Zelfs schijnt hij op zeer ernstige wijze in zijn gezondheid aangetast te zijn geweest. Althans naar Corinthe schreef hij (II, 12: 7): »Opdat ik mij door de uitemenheid der openbaringen niet zou verheffen, zoo is mij gegeven een scherpe doorn in het vleesch, namelijk een engel des satans, dat hij mij met vuisten sloeg, opdat ik mij niet zou verheffen«. Hij had geboden, of hij hiervan verlost mocht worden, maar het antwoord op die smeeking was, dat de Heere tot hem gezegd had: »Mijne genade is u genoeg, want mijne kracht wordt in zwakte volbracht«. En Paulus terugslag hierop was: »Zoo zal ik dan veel liever roemen in mijne zwakheden, opdat de kracht van Christus in mij wone«. Zelfs wordt ons, wat nog meer bevreemdt, in 2 Cor. X: 10 bericht, dat het Corinthische publiek gezegd had: »Paulus brieven zijn wel gewichtig en krachtig, maar de tegenwoordigheid des lichaams is zwak en de rede onbeduidend«. Apollos won 't zoo verre van hem (2 Cor. X: 10). Zoo bijna de verhouding als tusschen Mozes en Aaron. Vooral Barnabas was dan ook meer dan een helper; de meer op den voorgrond tredende persoonlijkheid. Barnabas was in de eerste tijden van Paulus optreden, zoo men wil, de inleider bij het volk. Hieruit verklaart het zich dan ook, dat niet bij de overige apostelen, maar schier eeniglijk bij Paulus telkens de namen vermeld staan van de personen, die hem begeleidden. Zelfs ontvangt men den indruk, dat Lukas' met hem mede gaan op de groote reis naar Europa, niet toevallig was, maar nauw zelfs samenhang met Paulus' lichaamslijden. Lukas was arts van beroep. Ongebroken gezondheid blijkt maar al te vaak niet wel verenigbaar met een hooge geestelijke roeping. Kracht kan daartoe noodig zijn, maar te gave gezondheid schijnt de verleiding tot zelfverheffing met zich te brengen; een kwaad dat dan tegengegaan wordt door krankheid en lijden. Lijden van het lichaam tempt de te hooge ligging van den geest. Psalm na psalm zegt ons, hoe bitter David lichamenlijk geleden heeft. Van Calvijn kwam gelijktich bericht tot ons. En waar van alle apostelen Paulus de eenige is, die gedurig over zijn lichamenlijk leed klagen moet, is het te opmerkelijker, dat van alle apostelen Paulus geestelijk de machtigste was. Of zijn niet-huwen hiermede samenhang, dan wel geweld was met het oog op zijn apostolische levenstaak, valt niet uit te maken, maar wel volgt hieruit, dat Paulus door zijn lichamenlijk lijden te zwaarder gedrukt moet zijn geweest, waar alle huiselijke levensvreugd hem onthouden was. Iets wat hem te meer moet bekend hebben, waar ook in zijn geest gedurig de felste strijd losbrak, gelijk hij in Rom. VII ons hiervan de snijpendste belijdenis brengt. Hij had 't zoo zelf in eigen persoon gevoeld, hoe hij »vleeschelijk verkocht was onder de zonde«.

Ook dit nu stond in rechtstreeksch ver-

band met zijn levenstaak. Een stiller karakter, minder door machtig begeeren doorploegd, en een matter natuur, minder aan hartstocht blootgesteld, zou niet in eigen persoon zoo bange gewaarwording kunnen gehad hebben van den strijd tusschen Gods heiligen wil en ons zondig aanzijn. De man in wiens eigen existentie en levensbesef de groote worsteling tusschen wet en genade ten einde toe moest worden doorgezet, moest er van zijn geboorte af op zijn aangelegd, om die worsteling recht diep te ondergaan. Vandaar dat Paulus zelf tot steeds klaarder inzicht kwam, hoe zijn aanleg en lichaamsgestalte, zijn hartstocht en zijn vurig gestel, met alle verzoeking en lijden dat hieruit volgde, hem niet bij toeval was aangekomen, maar krachtens Gods hoog bestel zoo in hem moest gevonden worden, om hem tot een vat der eere van Christus te maken, en hem de diepte van het heilsmysterie tot op den bodem te doen doorgronden. Zoo moet 't dan ook verstaan, dat de apostel zoo gedurig van zichzelf spreekt. Dat is geen gemis aan nederigheid en ootmoed, maar een steeds sterker in hem opringende overtuiging, dat heel zijn natuur en zijn levenservaring een der van God hem geboden middelen was, om in de tegenstelling tusschen wet en genade tot in haar eerste kiem door te dringen, en zoo in zijn woord en schrift op de verzoeking die het Kruis van Golgotha aanbracht, het volle en juiste licht te doen vallen. Iets waarop te ernstiger gewezen moet worden, opdat de Kerk van Christus in den Heidenapostel zeiven verstaan mocht, hoe 't zalig-zijn zeer zeker ook aan klaar en helder inzicht in de beleiden waarheid, en aan de waarachtigheid der beleiden leer hangt, maar hoe toch de eisch dat de genade niet slechts beleiden, maar tegelijk beleiden zal worden, in geen persoon der Heilige Schrift zich sterker uitsprekt, dan juist in Paulus.

Geheel 'tzelfde komt uit in zijn omslaan van vijand in apostel van Jezus. Paulus is niet van overtuiging veranderd door eenige aanprijzing van het Evangelie of door eenig betoog. Het is niet de prediking van het Evangelie, die hem heeft aangegrepen. Te Damascus moge hij in veel door Ananias zijn ingeleid, maar toch kan niet gezegd, dat hij door menschen-toedoen van vijand apostel werd. Zelfs stond hij er op, telkens zoo sterk mogelijk uit te spreken, dat hij zijn Evangelie niet van eenig mensch, maar van Christus zelf ontvangen had. Hierop dient te meer gelet, omdat Paulus zelf door zijn prediking toentertijd, en sinds alle eeuwen daarna door zijn brieven, voor zoo menloos velen het licht deed opgaan. Nu nog zijn het altoos de brieven van Paulus' die bij overgang den geest beheerschen. In de Schriften van Johannes moge de bekeerde ziel genieten en zich verdiepen, maar de eerste aangrijping die uit den dood de ziel naar het leven begeleidt, komt toch veelal ons toe uit wat Paulus aan Christus Kerk achterliet. Petrus' en Jacobus' geschriften, hoe veelzins belangrijk ook, komen hiermede niet in vergelijking. Het is schier altoos Paulus die de geesten leidt. Niet ten onrechte is zelfs meermalen betuigd, dat met name in de Reformatie de gotslag van Paulus' machting geest te herkennen was. Juist hiermee echter hangt 't rechtstreeks samen, dat niemand dan Paulus zijn kon, wat hem gegeven werd voor zoo ontelbare scharen van geloovigen te zijn. Zal een geest ons metterdaad bewerken, dan moet die geest machtiger zijn dan onze geest. Daar nu Paulus zulk een geest niet vond noch ontmoet heeft, was hij er zich zoo helder bewust van, dat hij niet aan eenig mensch, maar alleen aan Christus de kennis van wat zalig maakte, dankte, en het is uit diepgevoelden dank dat hij telkens hierop terug wijst, niet om zichzelf bovenmate te verheffen, maar om aan zijn Heere en Koning te hooger eere te geven. Wat Paulus omzette, was dan ook niet iets wat hij leerde, of wat hem aangeleerd werd, maar een wonder, geheel eenige gebeurtenis. Wat op den weg, niet ver van Damascus, plaats greep, was een daad van den Christus, die aan de rechterhand Gods was gezeten. Voór Jezus hemelvaart had deze daad niet kunnen plaats grijpen. De Christus moest eerst deze aarde verlaten hebben, en in den hemel zijn koninkrijken eerezetel hebben ingenomen, om, op de wijze gelijk geschied is, aan Paulus te kunnen verschijnen.

Dat we zeggen, aan Paulus, en niet op den Joodschen naam van Saul terug gaan, is, omdat men aan deze naamverwisseling veelal een betekenis hecht, die ze niet heeft. Toen eenmaal de Romein-

Grieksche beschaving zich ook over Azië, en ten deele ook over het Heilige land verspreid had, werd het een veel in zwang gekomen gewoonte, om ook een Romeinchen of Griekschen naam 'teij aan zijn Joodschen naam toe te voegen, 'tzij er voor in de plaats te nemen. Zin of betekenis lag daar niet in. Was het daarom te doen geweest, zoo zou de naam van Saul veel schooner en rijker geweest zijn dan die van Paulus. Saul toch betekent: De afgebedene; terwijl de naam van Paulus wijst op kleinheid in de gestalte of op de onbeduidendheid van den persoon. Had de apostel zelf zelf, na zijn roeping, dezen naam toegevoegd, zoo kon er de belijdenis in liggen van 't: Ik niets, Christus alles, maar dit kan niet, nu het een bijnaam was, dien hij te Tarsen van meet af droeg. Zoals het een eeuw geleden ook ten onzent ge-woonte was, om liefst zijn naam te verfranschen, en van Henri in stee van Hendrik, van Jeanne in plaats van Jansje te spreken, zoo was ook toen het aannemen van een naam uit den naamkring van het ons bevreemde volk gewoonte geworden. Er is alzo geen sprake van, dat hij Paulus werd krachtens zijn toebereiding. Alleen zoo men kunnen zeggen, dat hij als Heidenapostel een naam uit het Heidenland moest dragen, doch dan had die naam hem ook door Christus zelf in zijne toebereiding moeten gegeven zijn. Denk aan Petrus. Het is daarom dat we den Joodschen naam liefst geheel glijpen laten, en eeniglijk van Paulus gewagen. Omdat die bij ons kerkelijk publiek 't meest bekend is.

En wat nu de machting, indrukwekkende gebeurtenis, op den weg naar Damascus, zelve betreft, zoo is, uit het viervoudig bericht, dat ons hiervan in Hand. IX, XXII en XXVI, door Lukas, en in Gal. I door Paulus zelf gegeven wordt, niet anders vast te stellen, dan dat de Christus aan Paulus in zichtbare gestalte verschenen is. Van een visioen is hier geen sprake. Wel bij Petrus, toen het laken met de onreine dieren voor zijn zielsoog verscheen, maar niet hier. Paulus, hij betuigt het zelf, heeft den Christus gezien. In I Cor. IX: 1 roept hij zelfs gezevierend uit: »Ben ik niet een apostel? Ben ik niet vrij? Heb ik niet Jezus Christus onzen Heere gezien?« In I Cor. XV somt hij de verschijningen van den Christus na zijn opstanding op, gelijk die aan de elven en eens aan meer dan vijfhonderd broeders hadden plaats gegrepen, maar daarbij laat hij dan onmiddellijk, en met bijzonderen nadruk, volgen: »En ten laatste van allen is hij ook van mij, als van een onzijdig geboren, gezien« (vs. 8). Dat Paulus Jezus niet aanstonds herkende, levert hiertegen geen bezwaar op. Vanzelf niet voor wie aanneemt, dat Paulus Jezus van te voren nooit gezien had, maar evenmin voor wie dat moeilijk gelooven kan, en alzo onderstelt, dat Paulus Jezus te Jeruzalem wel voór zijn kruisdood ontwaard had. Uit het verhaal van Jezus' opstanding toch blijkt duidelijk, dat Jezus reeds op den eersten dag van zijn verrijzenis tot tweemaal toe niet herkend werd, zelfs niet door wie van nabij met hem vertrouwd was. Van Maria Magdalena verhaalt Johannes (XXI: 14) ons, dat ze, toen Jezus vlak voor haar stond, »niet wist dat het Jezus was«. En evenzo meldt het verhaal van de Emmausgangers, dat ze een geheel tijd met Jezus op weg waren, en zelfs met hem aanzaten, zonder hem te herkennen. Al blijft men derhalve aannemen, dat Paulus Jezus wel gekend heeft, zoo ligt er toch niets onaannemelijks in, dat hij op den weg van Damascus vroeg: Wie zijt gij, Heere? Was Jezus reeds vlak na zijn opstanding zoo sterk in aanzien veranderd, dan moest de wijziging uiter-aard nog veel verder zijn voortgeschreden, toen hij, na zijn opvaren ten hemel, uit dien hemel aan Paulus verscheen.

De vraag hoe, en op wat wijs, deze verschijning van Jezus toeging, is niet tot in bijzonderheden voor beantwoording vatbaar. Er volgt uit het bericht dat tot ons kwam, niet dat Jezus, om aldus voor Paulus te kunnen verschijnen, uit den hemel op deze aarde nederdaalde. Alle voorstelling toch van dien aard verliest het onderscheid uit het oog tusschen onze eigen levensfeer hier op aarde, en de geheel andere levensfeer in de hemelen, waarin Jezus aan de rechterhand Gods is gezeten. Doch juist onze volstrekte onbekendheid met de wetten die in die hoogere levensfeer gelden en zoo ook met de overgangen uit die hoogere sfeer in onze lagere levensfeer, sluit voor ons de mogelijkheid uit, om ons dit verschijnen van den Christus in zichtbare gestalte te verklaren. Van feitelijke verschijningen uit die hemelsche sfeer in onze levensfeer verhaalt de Schrift van Oud en

Nieuw verbond gedurig, en eens komt de Parousie. In hoeverre de verschijning aan Johannes op Pathmos in een visioen plaats greep, komt later ter sprake, maar in elk geval draagt het verhaal van wat op Pathmos voorviel, een geheel ander karakter dan het bericht dat we in Hand. IX vinden. Hier is schijn noch schaduw van iets vreemds of visionairs. Paulus is niet alleen. Hij beweegt zich voort op den openbaren weg. En nu plotseling verschijnt hem een licht van den hemel. Juist zoals we steeds bij zoo wonderbare verschijningen van een wonderbaar licht lezen. Zoo was het aan het Braambosch voor Mozes, zoo was het bij den uittocht uit Egypte, zoo was het bij de inwijding van Salomo's tempel, zoo was het bij Jezus Doop, zoo was het op Tabor, en zoo was het op Pathmos. Als de hoogere levensfeer voor ons opengaat, straalt wie er getuige van is, op eenmaal een wonderbaar licht toe, een licht van een ander karakter dan 't licht van de zon, zoo zelfs, dat op den weg naar Damascus niet één soldaat die Paulus begeleidde, het ontwaarde. Paulus verschrikt van dit glanzend schijnsel zoo sterk, dat hij voorover neerslaat, en nu op eens een stem hoort, die tot hem zegt: »Saul, Saul, wat vervolgt gij mij?« Zoo rechtstraads mogelijk. Van persoon tot persoon. Niet, wat vervolgt ge de gemeente, of wat vervolgt ge de zaak van Jezus. Neen, 't staat in gij en mij geboekt. 't Is Jezus zelf, die Paulus rechtstreeks aanspreekt. Zelfs moet de stem als een gewone stem hebben geklonken. Niet als een stem veler wateren gelijk op Pathmos. Veel-er zoo gewoon, kalm en rustig, dat niet allen die Paulus begeleidde, het vernamen. En nu staat ook Paulus zelf hier zoo rustig en bijna nuchter tegenover, dat hij, als hij een gewone ontmoeting vraagt: »Wie zijt gij, Heere?« En daarop nu volgt even pertinent, rustig en gewoon het antwoord: »Ik ben Jezus dien gij vervolgt«. Gij vervolgt niet maar de geloovigen. Neen, in die geloovigen vervolgt ge mij. En nu voegt Jezus er dit kernachtig, beedspreukig woord aan toe: »Het is u hard, de verzenen tegen de prikkelen te slaan!«

Dit beedspreukig zeggen van Jezus toont aan, dat 't in Paulus zelfbewustzijn niet 't brengen van een stillen vrede was. De verzenen doelen op de hiel en waar men mee gaat op den weg. Het ziet dus op den gang van Paulus, op den weg dien hij bewandelde, op den loop dien hij nam. En nu ontwaart hij op den weg gedurig hinder-nis, een ongezien macht die hem tegen wil houden. Er is iets dat worstelt in heel zijn persoon. Toch zet hij door. Maar hoe-meer hij doorzet, hoe scherper de prikkels hem wonden. Daar zocht hij nu doorheen te werken, maar daarbij bepaalt nu juist de Christus hem. Het is alsof Jezus zeide: »Ik zie dien strijd in uw hart, en ge wilt er u over heen zetten, maar ge kunt niet. Hier ben ik zelf, en sta voor u, die Jezus, dien gij vervolgt«. En door dit één zeggen van Jezus, in verband met geheel de aangrijpende verschijning, ontvangt nu in Paulus de Farizeer op eenmaal de knak, die hem geestelijk vernietigt. Het is uit met de dwepery van Paulus. Op eens buigt hij zich en bukt, en onderwerpt zich aan Jezus Majesteit. »Heere, zoo waagt hij te zeggen, Heere, wat wilt gij dat ik doen zal?« De eigen zin en eigen wil, de hartstochtelijke energie van zijn drijven en dwepen, het is al op 't eigen oogenblik gebroken. Zijn wil is weg, de wil van Jezus moet er voor in de plaats treden. Hij onderwerpt zich, en staat als het lammeke voor zijn Herder. En nu, op dat vragen: »Wat wilt ge, dat ik doen zal?« ontvangt Paulus geen oproeping tot boete en berouw. Niets ervan. Alleen maar de aanwijzing van den man in Damascus, die zijn raadsman zal wezen. »Sta op, en ga in de stad, en u zal aldaar gezegd worden wat ge doen zult.« Daarop nu volgde een visioen. Immers tot Ananias sprak de Heere: »Paulus heeft in een gezicht gezien, dat een man, met name Ananias, tot hem inkam en hem de handen opleide.« De verschijning nam hiermede een einde. Het licht van den hemelschen glans verflauwde, taande en trok zich geheel terug, en toen Paulus weer tot zichzelf kwam, was hij blind. Schellen hadden zich als om zijn oogen geklemd, en zijn geleider voerde hem naar het huis van Judas, te Damascus. Ananias heeft hem toen in dit huis van Judas, naar den last dien hij ontvangen had, opgezocht. Van een lastgeving, om het Evangelie aan de Heidenen te prediken, was nog geen woord aan Paulus toegekomen. Jezus wilde, dat Paulus nu bediend, geholpen en terechtgewezen zou worden door diezelfde geloovigen van Damascus, die hij voor het Sanhedrin had willen slepen. De Farizeerstrots moest principieel in hem

gebroken worden. Ananias zou zijn leer-meester zijn.

Aan Ananias was, eer hij Paulus ontmoette, een geheel wonderbare openbaring gedaan. Het is Ananias die, nog eer dan Paulus zelf, de openbaring ontving, dat Paulus voor Christus »een uitverkoren vat« was, en dat diezelfde Paulus, die onder de Christenen als hun wredeste vervolger bekend stond, van Christus geroepen zou zijn, »om zijn naam te dragen onder de Heidenen, en de Koningen en de kinderen Israëls«. Paulus is toen tot boete en verootmoediging gekomen. Het ging alles om in zijn hart en in zijn geestelijk zelfbewust-zijn. Ananias zei 't hem aan: »Saul, broeder, de Heere Jezus heeft mij gezonden, opdat gij weer ziende en met den Heiligen Geest vervuld zoudt worden«. Als door een wonder herschonk Ananias hem 't gezicht. Er vielen als schellen van zijn oogen af. En toen hij alzo Ananias in het oog kon zien, en deernis en liefde hem verwarmde, was hij op eenmaal wilens om zich over te geven. Hij werd gedoopt. Aan de hand geleid, was hij Damascus binnen getrokken. Drie dagen lang had hij niet gegeten en niet gedronken. Zoo verbaasd en bevende was hij. Maar nu keerde heilige vrede tot hem in. Zalige ruste trok over zijn ziel. Hij was een ander man, een ander mensch geworden. En diezelfde Paulus, die anders er in genoten zou hebben, om een geloofs-held als Ananias te steunen, voelde zich nu o, zoo klein, zoo verrijkt en gelukkig. Gamaliel wijkt uit hem, en hij zit aan de voeten van Ananias als leerend kindeke neder. Toch kwam toen reeds onmiddellijk de drang om het Evangelie te verkondigen in hem. Toen hij spijs genomen had, won hij weer in kracht. De behoefte om te getuigen, ontwaakte. En toen ging het naar de Synagoge, en in diezelfde Synagoge waar hij gehoopt had zijn eerste offers te zullen opsporen, staat hij nu van den Christus te verkondigen, dat wel waarlijk die Christus de Messias, de Zone Gods was. Zelfs mocht Paulus reeds bij dat eerste optreden in gelukkige vrucht op zijn getuigenis roemen. Er staat toch, dat hij meer en meer bekrachtigd werd, en de Joden die te Damascus woonden, overtuigde, ten bewijze dat Jezus wel waarlijk de Christus is.

Doch hierbij bleef het niet. De Christus heeft van uit den hemel zijn wonderbaar werk aan Paulus voortgezet. In Paulus roeping en toebereiding had een geheel eenige gebeurtenis plaats, en daarom heeft de Christus na het gebeurde op den weg naar Damascus allerminst zijn hand van Paulus afgetrokken. Te Damascus bleef Paulus niet. Nadat zijn eerste getuigenis daar gegeven was, en gegeven in dat Heidenen, maar aan Joden, in hun Synagoge, is Paulus niet te Damascus gebleven, maar ondernam hij een reis naar Arabië. Hij verhaalt hier zelf over (Gal. I: 10): »Ik ben niet terstond te rade gegaan met vleesch en bloed, en ben toen niet gegaan naar Jeruzalem, tot degenen, die voór mij apostelen waren; maar ik ging heen naar Arabië, en keerde drie jaren wederom naar Damascus.« Eerst drie jaren daarna is hij toen weder te Jeruzalem gekomen, is toen vijftien dagen bij Petrus gebleven, en zag met Petrus alleen Jacobus. Maar gelijk hij uit Damascus was moeten vluchten, om aan het gevaar dat hem van de Joodsche wraakzucht dreigde, te ontkomen, zoo kon hij ook in Jeruzalem geen vaste plaats erlangen, zoodat hij, zijn missie nog niet afdruipende, zich naar zijn vaderstad Tarsen terugtrok. Hier schijnt hij meerdere jaren gebleven te zijn. Toch had inmiddels de Christus zich nogmaals aan hem betuigd. Het was geschied toen hij te Jeruzalem in den tempel was en bad. Toen toch viel, in een vertrekking van zinnen, d.i. visionair, hem een geheel bijzondere openbaring van Jezus ten deel, die hem toeriep: »Spoed u, en ga in der haast uit Jeruzalem, want zij zullen uw getuigenis van mij niet aannemen«. Een openbaring, waarop straks in hetzelfde gezicht de lastgeving volgde: »Ga heen, want ik zal u tot de heidenen zenden« (Hand. XXII: 21). Toch schijnt Paulus nog steeds gearzeld te hebben. Gelijktich in Arabië zocht te rijpen in geestelijk doordacht en kennis, zoo strekte ook zijn verblijf te Tarsen, om hem op zijn grootsche taak voor te bereiden. Ook zoo echter ging hij tot het aanvaarden van die taak niet uit eigen beweging over. Het was Barnabas die uit Antiochie tot hem kwam. En zoo is hij toen naar Antiochie mee opgegaan, en heeft daar eerst zijn taak om Heidenapostel te worden, ten volle durven aanvaarden. Meer dan tien jaren lagen tusschen zijn eerste terugkomst te Jeruzalem en zijn tweede verblijf aldaar in. In die